Erasmus MC
Universitair Medisch Centrum Rotterdam

Kanker Instituut

U heeft in overleg met uw behandelend arts besloten dat u wordt behandeld met radioactief lutetium op de afdeling Nucleaire Geneeskunde in het Erasmus MC Kanker Instituut, locatie Daniel den Hoed. In deze folder vindt u informatie over uw behandeling en alles wat daarmee te maken heeft.

Therapie op de afdeling Nucleaire Geneeskunde met radioactief lutetium (Lu-177-octreotaat)

Radioactiviteit en straling
Veel radioactieve stoffen bestaan al zo lang als de aarde zelf. Ze zenden straling uit en zitten in de lucht, in de muren van uw huis, in het voedsel en ook in ons eigen lichaam. Dit is natuurlijke straling. Daarnaast is er ook kunstmatige straling. Deze wordt gebruikt bij uw behandeling met radioactief lutetium.

Waarom wordt u opgenomen
De overheid heeft in de Kernenergiewet normen vastgelegd om mensen tegen teveel straling te beschermen. Bij uw behandeling met radioactief lutetium plast u een groot deel van de radioactieve stof weer uit. Omdat deze radioactieve urine in speciale tanks moet worden opgevangen, wordt u opgenomen. Ook in verband met eventuele bijwerkingen is opname gewenst.

Voorbereidingen thuis
Om uw opname zo soepel mogelijk te laten verlopen, adviseren wij u bij uw opname het volgende mee te nemen:
- Fruit, snoep (kauwgum) en eventueel uw favoriete drankje (wijn e.d. mag ook). U kunt tussen de maaltijden door eten en drinken wat u thuis gewend bent. Koffie, thee, limonade en vruchtensap zijn op de afdeling aanwezig.
- Iets om uzelf bezig te houden, zoals een boek, tijdschrift of laptop. Denk ook aan een omroepgids en dvd's. Een televisie (en op de meeste 1-persoonskamers een DVD-speler) is op uw kamer aanwezig.
- Uw eigen eventuele hulpmiddelen, zoals bijvoorbeeld een rollator.
- Patiëntenpas.
- Uw eigen overige medicijnen (zoals thuis zorgt u zelf voor de inname).
- Kleding, want u hoeft niet in bed te blijven.
- Pyjama, kamerjas, pantoffels (u mag niet op blote voeten lopen).
- Toiletartikelen.

De dag van opname
Op de dag van opname meldt u zich bij de receptie Ingang Poliklinieken van de locatie Daniel den Hoed. Vervolgens gaat u naar de afdeling A0 waar u wordt ontvangen door een medewerker van het PRRT-research team die u naar uw kamer brengt. Tevens krijgt u uitleg over de therapie en de gang van zaken op de afdeling.

Eenpersoonskamer

Driepersoonskamer

Badkamer

De afdeling

De afdeling A0 beschikt over 5 eenpersoonskamers en 1 driepersoonskamer. Deze kamers zijn voorzien van een 'sluis' (een sluis is de ruimte tussen de kamer en de gang). U kunt kosteloos gebruik maken van de telefoon. Als u eerst een 0 intoetst, kunt u daarna het gewenste nummer intoetsen (inclusief mobiele nummers). Gesprekken naar het buitenland worden in rekening gebracht en deze moet u via de telefoniste aanvragen (*990). Bij opname is het telefoonnummer van uw kamer bekend en kan worden doorgegeven aan familieleden zodat zij u rechtstreeks kunnen bellen. U kunt kosteloos gebruik maken van draadloos internet.

Op uw kamer heeft u de mogelijkheid om (oplos)koffie, thee of drinkbouillon te maken; op uw kamer staan een waterkoker en een koelkast. Uw favoriete drank/eten kunt u eventueel zelf meebrengen.

Op onze afdeling is een aantal zaken anders geregeld dan elders in het ziekenhuis. Tijdens uw verblijf mag u geen bezoek ontvangen. Uw kamer is gesloten (niet op slot) en u mag uw kamer niet verlaten.

De kamers zijn voorzien van een patiënt-oproepsysteem voor noodgevallen, dat in verbinding staat met het verplegend personeel op de afdeling. Het patiënt-oproepsysteem bevindt zich naast uw bed en bevat tevens de telefoon en een knop voor het bedlampje. Ook is er een alarmknop naast het toilet en in de douche (rood koord).

Het verblijf

Tijdens uw verblijf zorgt u volledig voor uzelf. Driemaal per dag wordt een maaltijd geserveerd en tussendoor drankjes. Wat betreft de broodmaaltijd kunt u kiezen uit een gevarieerd aanbod. Tijdens uw verblijf wordt er niet schoongemaakt. Het is de bedoeling dat u uw kamer/badkamer zelf op orde houdt. De verpleegkundigen zijn dag en nacht voor u bereikbaar via het belsysteem.

U kunt tijdens uw verblijf uw eigen kleding dragen. Die kunt u na afloop gewoon meenemen naar huis. Alleen via de urine kan er een besmetting optreden. Om besmetting van de kleding met urine te voorkomen, kunt u maandverband dragen. Dit is op de afdeling aanwezig. Mocht er toch een beetje urine op uw kleding zijn gekomen dan voldoet 1 machinewasbeurt uitstekend om eventuele radioactiviteit uit kleding te verwijderen.

N.B. IN ONS ZIEKENHUIS IS ROKEN VERBODEN ! Het is niet toegestaan te roken op uw kamer of op de afdeling, de arts kan u eventueel een nicotinepleister voorschrijven.

De behandeling met radioactief lutetium

De behandeling start met de toediening via een infuus van aminozuren ter bescherming van de nieren. Na ongeveer een half uur wordt het radioactief lutetium via hetzelfde infuus toegediend. De radioactieve toediening duurt ongeveer 3 kwartier. Tijdens de toediening van de radioactiviteit moet u blijven zitten of liggen om radioactieve besmettingen te voorkomen. De aminozuren blijven tot ongeveer 2,5 uur later doorlopen. De totale tijd dat het infuus loopt bedraagt vier uur.

BELANGRIJKE PUNTEN

- Na toediening van de radioactieve dosis mag u de ruimte waar u bent opgenomen niet verlaten. Ook de sluis mag u niet betreden.

- Tijdens uw opname moet u extra drinken. Daarna is dit niet meer nodig, want de radioactiviteit die u dan nog in u heeft, zit vast in het lichaam en wordt niet meer uitgeplast.

- Zorg dat uw handen niet met urine in aanraking komen. Gebeurt dit toch, dan moet u uw handen goed wassen. De radioactieve urine is gemakkelijk af te wassen.

- Na gebruik van het toilet moet u uw handen goed wassen. De kranen kunt u het beste met de ellebogen bedienen.

- Mocht onverhoopt een ongelukje met urine gebeuren, dekt u dit dan zo goed mogelijk af met papieren handdoekjes (niet vegen/poetsen). In geen geval met water schoonmaken. Meldt het wel direct aan het verplegend personeel.

- Het is verboden in de douche of wasbakken te urineren.

- Maak uitsluitend zittend gebruik van het toilet. **Dit geldt ook voor de mannen!**

- **Werp nooit papieren handdoeken in het toilet. Dit kan verstopping in het riool veroorzaken.**

- Inlegkruisjes en maandverband gooit u (verpakt in plastic zakjes) uitsluitend in de afvalbakken en NIET IN HET TOILET!

- Wij adviseren u geen waardevolle spullen mee te nemen tijdens uw opname.

Naar huis
De dag na therapie zal er een scan worden uitgevoerd en heeft u een gesprek met een van onze arts-onderzoekers. Voordat u vertrekt wordt rond 13:30 uur het stralingsniveau nog gemeten om het aantal dagen met leefregels te kunnen bepalen.

Als u enkele dagen na uw behandeling een *vliegreis* gaat maken, meldt dit dan bij uw ontslagmeting. U krijgt dan een “vliegbrief” mee, waarmee u aan kunt tonen dat u vanwege een behandeling radioactieve stoffen in uw lichaam heeft.

Wilt u voordat u de afdeling verlaat al het afval en het wegwerpmateriaal dat u gebruikt heeft in de daarvoor bestemde zakken deponeren? Net als uw kleding kunt ook uw andere spullen gewoon mee naar huis nemen. U kunt op– of aanmerkingen over uw opname noteren in het aanwezige gastenboek.

Leefregels voor thuis na therapie met radioactief lutetium
Als u naar huis gaat is het stralingsniveau zo laag dat het risico voor uw omgeving minimaal is. Wel dient u gedurende een aantal dagen na uw ontslag enkele leefregels in acht te nemen. In een brief die u mee naar huis krijgt staan deze leefregels vermeld. Ook staat in deze brief vermeld hoe lang de periode is dat deze leefregels gelden.
Doorgaans is die periode maximaal twee weken voor volwassenen en maximaal drie weken voor kinderen jonger dan 10 jaar en zwangere vrouwen. Echter, het exacte aantal dagen

wordt vastgesteld aan de hand van uw stralingsniveau bij ontslag. De algemene leefregels staan ook in deze folder, maar volgt u de regels zoals ze in de brief bij uw vertrek staan beschreven. Het kan zijn dat er een wijziging heeft plaatsgevonden of dat er aanvullende persoonlijke adviezen worden meegegeven.

Deze leefregels, door de overheid samen met alle afdelingen Nucleaire Geneeskunde vastgesteld, moeten door alle Nederlandse ziekenhuizen aan de patiënt worden meegegeven. Die leefregels dienen er toe dat buitenstaanders, en met name huisgenoten, geen hogere stralingsdosis van u ontvangen dan wettelijk is toegestaan. De wettelijke dosisgrenzen zijn uiterst laag vastgesteld om elk mogelijk risico uit te sluiten.

Algemene leefregels voor thuis na therapie met radioactief lutetium

- U moet afstand bewaren tot uw huisgenoten en bezoekers: doorgaans minimaal 1 meter, liefst meer. Het is aan te bevelen dat u en uw partner apart slapen op minstens 2 meter afstand van elkaar, indien mogelijk in aparte kamers.

- U moet zittend urineren (ook mannen). Altijd toiletpapier gebruiken. Handen goed wassen.

- Verzorging van kinderen tot 10 jaar laat u zolang aan een andere huisgenoot over. Indien uw thuissituatie dit niet mogelijk maakt, laat u de kinderen elders logeren.

- Ook voor bezoekers geldt: afstand bewaren en direct lichamelijk contact vermijden.

- Zwangeren en kinderen tot 10 jaar mogen u niet bezoeken.

- Deelname aan openbaar vervoer beperkt u tot 1 uur per rit. In een taxi gaat u schuin achter de chauffeur zitten en met dezelfde taxi reist u niet langer dan 2 uur.

- Bijeenkomsten waarbij u langer dan 1 uur naast dezelfde persoon zit (bijvoorbeeld in het theater, de kerk of tijdens een vergadering) moet u vermijden.

- U hoeft uw werk niet te verzuimen, tenzij u werkzaam bent in het basisonderwijs of in de opvang van kinderen tot 10 jaar. Wel geldt: afstand houden.

- Eventuele borstvoeding staakt u direct na de toediening van de dosis. Borstvoeding wordt niet meer hervat.

- U dient een zwangerschap binnen zes maanden na de behandeling te voorkomen. Dit geldt zowel voor vrouwen als mannen. Seksueel contact op zich is in deze periode geen bezwaar.

- Wordt u in een ziekenhuis opgenomen in de periode waarin de leefregels voor u gelden, dan moet dit aan de stralingsdeskundige (van het betreffende ziekenhuis) worden gemeld.

Wat u nog wilt weten

Uw huisgenoten kunnen van u een geringe stralingsdosis ontvangen, omdat er bij u nog wat radioactiviteit is achtergebleven. Deze achtergebleven radioactiviteit is echter niet overdraagbaar en u kunt uw huisgenoten dan ook niet 'besmetten' met radioactiviteit.
Uw huisgenoten mogen dan ook wel contact hebben met kinderen of zwangeren (vergelijk de achtergebleven radioactiviteit/straling met de warmte van een kachel; uw huisgenoten kunnen de warmte wel voelen, maar niet meenemen).
Langdurig op korte afstand (minder dan 1 meter) verblijven bij een persoon die met radioactief lutetium is behandeld, geeft de ander een hogere stralingsdosis dan een kortdurend (maximaal 30 minuten) verblijf per dag. Daarom kan bij (urenlang) naast elkaar slapen de maximale waarde voor huisgenoten wel zijn bereikt en bij (kortdurend) lichamelijk of seksueel contact niet.

De dosisgrenzen in de wet zijn uiterst veilig gesteld en gelden alleen voor personen. Huisdieren leven in de regel veel korter dan de mens en hoeven geen schadelijke effecten te verwachten. Ten aanzien van uw huisdieren hoeft u geen maatregelen te nemen.

Tot slot

Met medische vragen kunt u bij uw (behandelend) arts terecht. Mocht u eventueel nog vragen over straling en/of risico's hebben, dan kunt u contact opnemen met de stralingsdeskundige van de afdeling Nucleaire Geneeskunde, via telefoonnummer (010) 704 01 32 en dan vragen naar de stralingsdeskundige.

Voor uw overige vragen kunt u tijdens kantooruren de afdeling Nucleaire Geneeskunde bereiken op telefoonnummer (010) 704 13 74 (locatie Daniel den Hoed) of (010) 704 01 32 (locatie Rotterdam-Centrum).

Meer informatie

Aanvullende algemene informatie over de lutetium-therapie kunt u vinden op de site:
http://www.prrt.nl

© Erasmus MC - Patiëntencommunicatie - 08/15

www.erasmusmc.nl/kankerinstituut

0000011